

Datum	Diarienummer	Finansdepartementet
2015-12-21	1.3.1-Å 2015-1276	103 33 Stockholm

Dokumenttyp

Remissvar

Remissvar på betänkandet Får vi det bättre? Om mått på livskvalitet (SOU 2015:56)

Finansdepartementets diarienummer: Fi2015/03275/BaS

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Tillväxtverket arbetar även med regelförenkling och kompetensförsörjningsfrågor. Myndigheten har uppdrag som specifikt syftar till att främja hållbar regional och näringslivsutveckling. Remissvaret är skrivet med utgångspunkt från detta.

Sammanfattande synpunkter

Tillväxtverket anser i korthet:

- Att utredningen skulle tjäna på ett tydligare användarperspektiv för att förbättra möjligheterna till praktisk användning i policy- och strategiutveckling.
- Att utredningens förslag om kompletterande mått på livskvalitet saknar ett hållbarhetsperspektiv.
- Att utredningens förslag om ett nettourval om 5000 intervjuer starkt begränsar mätning och analys på regional och kommunal nivå.
- Att fortsatt arbete bör vara handlingsinriktat och med fördel kan samordnas med det arbete som pågår inom BRP+.

Tillväxtverkets detaljerade synpunkter**Mäta för att mäta – eller för att styra?**

Utredningen redogör på ett förtjänstfullt sätt hur det redan idag finns en mängd olika ansatser och förslag på kompletterande mått (till BNP) på samhällets utveckling. Floran av mätmetoder, alternativ och komplement pekar på att utmaningen inte enbart ligger i att utveckla mätetal, utan kanske än mer i att få faktiskt genomslag för kompletterande mått i strategi- och policyutveckling. Tillväxtverket anser att utredningen hade tjänat på en tydligare uppdragsbeskrivning som också beskrivit hur, av vem och i vilka sammanhang kompletterande mått på livskvalitet ska användas. Tillväxtverket anser inte att vare sig utredaren eller uppdragsgivaren tillräckligt har problematiserat kring praktisk användning och anser därför att det finns en osäkerhet i huruvida föreslagna mått har bättre förutsättningar att implementeras och användas än tidigare framtagna mätsystem.

Livskvalitet i ett större sammanhang

Som utredaren påpekar har kritiken gentemot BNP som välfärdsmått bland annat grundats i BNP-måttets begränsning i att visa långsiktig hållbarhet och förbrukning av naturresurser och andra kapitalstockar. Samma kritik går dock att framföra mot utredningens förslag som, så som utredaren konstaterar, ger en ögonblicksbild av livskvalitet, utan att säga något om möjligheterna till att skapa livskvalitet även i framtiden (i enlighet med till exempel Brundtlandskommissionens definition men även det svenska generationsmålet). Tillväxtverket anser att kompletterande mått på livskvalitet måste sättas i ett sammanhang som möjliggör ett systemperspektiv. OECD:s ramverk Better Life (www.oecdbetterlifeindex.org) visar på just en sådan systemsyn och ligger till grund för det arbete som Tillväxtverket tillsammans med svenska regioner inom ramen för Reglab drivit (se vidare resonemang om BRP+ nedan).

Bristande möjlighet att jämföra på subnationell nivå

Tillväxtverket anser att det är positivt att utredaren föreslagit komponenter som möjliggör jämförbarhet med andra länder liksom med det arbete som utförs inom OECD. Tillväxtverket anser dock att det finns anledning att säkerställa möjlighet till användning och jämförelse även på regional och kommunal nivå för att öka förståelse för hur det ser ut i regionerna och vilka insatser som bör prioriteras i det regionala tillväxtarbetet. Det är på dessa nivåer som många av de beslut som rör förutsättningar för livskvalitet tas och det är dessa nivåer som det faktiska utfallet i form av individers upplevda livskvalitet kopplar till.

Utredningen föreslår att SCB årligen genomför en datainsamling med ett nettourval om 5000 intervjuer. Tillväxtverket anser att urvalet är för litet för att möjliggöra att underlaget bryts ner på regional och kommunal nivå med bibehållen möjlighet till vidare fördelningsanalys i befolkningsgrupper. Tillväxtverket anser samtidigt att möjligheten till sådan analys på regional och kommunal nivå är önskvärd för att säkerställa relevans för policy- och strategiutveckling på olika nivåer.

Möjlighet till fortsatt utveckling inom ramen för BRP+

Utredningen hänvisar till det arbete som Tillväxtverket tillsammans med svenska regioner bedrivit inom ramen för Reglab sedan 2013. Med utgångspunkt i OECD:s mätsystem Better Life och dess regionala version har parterna under hösten 2015 definierat indikatorer för att mäta regional livskvalitet samt påverkan på ekonomiskt, socialt, human- samt naturkapital. Arbetet och utfall presenteras i januari 2016.

Tillväxtverket ser att BRP+ har flera delar som speglar de förslag utredningen lägger fram:

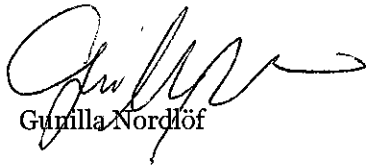
- De komponenter och temaområden som utredningen föreslår överensstämmer med de områden BRP+ använder.
- Utredningen föreslår en kombination av registerdata och subjektiva mätetal, vilket även BRP+ baseras på.
- Utredningen förordar internationell jämförbarhet, vilket även varit BRP+ ambition genom att använda OECD:s ramverk som utgångspunkt.

Därtill anser Tillväxtverket att BRP+ kompletterar utredningens förslag genom att:

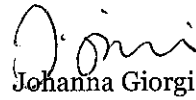
- Möjliggöra mätning och analys på regional och kommunal nivå.
- Ha användarsidan involverad i framtagningen.
- Omfatta ett hållbarhetsperspektiv som möjliggör att diskutera livskvalitet inte bara idag utan även i ett framtidsperspektiv.

Tillväxtverket anser att arbetet med kompletterande mått behöver konkretiseras och bli mer handlingsinriktat. Det finns goda möjligheter och fördelar med att samordna utredningens förslag med det arbete som utförs inom BRP+, inte minst i syfte att stärka implementering, visualisering och kommunikation på fler policy- och genomförandenivåer.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Johanna Giorgi har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Sigrid Hedin, Isaac Karlsson, Maria Weimer-Löfvenberg, Jan Persson, enhetschef Jens Heed och avdelningschef Anna Bünger deltagit.

Gunilla Nordlöf

Johanna Giorgi